

Educar és estimar

Guia d'accions formatives per a famílies
amb infants i adolescents de 0 a 16 anys

B **AMB L'EDUCACIÓ,
BARCELONA
BATEGA**

Com a alcalde de la ciutat em satisfà presentar-vos aquesta guia, que vol fer palesa la voluntat de l'Ajuntament de donar suport a les famílies en l'apassionant procés d'educar els vostres fills i filles. Faig aquesta apreciació des del convenciment, també com a pare, que en aquesta tasca tots els ajuts i les orientacions són poques.

L'educació és l'esforç de les famílies perquè els nostres fills i filles puguin desenvolupar-se plenament com a persones, com a ciutadans i ciutadanes, i és un gran acte d'amor.

La responsabilitat educativa de les famílies és compartida principalment amb l'escola, però també amb els mitjans de comunicació, el barri i el teixit associatiu. L'Ajuntament vol col·laborar-hi facilitant eines formatives i de capaciació, que en definitiva són oportunitats per aconseguir el ple desplegament de les potencialitats dels nens i les nenes. Per això, una ciutat educadora com Barcelona posa a la vostra disposició tots els serveis, equipaments i recursos que puguin ajudar en aquest procés permanent de l'educació.

Aquesta guia, eminentment pràctica, pot jugar un important paper d'orientació a les famílies, en un moment on la complexitat de la nostra societat ens exigeix un major grau d'habilitats socials i personals. Us ofereix pautes, suggeriments i pistes, informació contrastada i avalada per l'experiència dels professionals dels diferents àmbits que han participat en la seva redacció. Us posa a l'abast un conjunt d'activitats i d'espais de descoberta a través dels quals compartir experiències amb altres pares i mares.

Pretén, en definitiva, que pugueu gaudir de la vostra particular i meravellosa experiència educativa amb els vostres fills, de cadascuna de les escenes irrepetibles que marquen les etapes durant les quals maduren i creixen.

Jordi Hereu
L'Alcalde de Barcelona

Crèdits:

Edició: Ajuntament de Barcelona. Consell Escolar Municipal de Barcelona

Producció i difusió: Ajuntament de Barcelona. Consell Escolar Municipal de Barcelona

Coordinació i redacció: M. Teresa Folguera

Gestió Tècnica: Direcció de Comunicació

Col·laboren: Carme Àngel, Universitat Autònoma de Barcelona. Comissió de Formació de Mares i Pares del CEMB: Jesús Fernández, Lluís Filella, Joan Enric Bellet, Jaume Alcántara, M. José Álvarez, José Luis Martínez, Antonio Guerrero, Alex Jordan, Dolors Martí, Antònia Hernández, Empar Tomé, Nacho Garcia de la Barrera, Carme Turró i M. Teresa Folguera.

Disseny gràfic: Cirici Comunicació

Il·lustracions: Marc Vicens

Impressió: Dédalo-Altamira

© Ajuntament de Barcelona

Índex de continguts

Presentació

La importància de la participació de les famílies en l'educació dels seus fills i filles

Què us proposa aquesta guia?	9
Què preocupa els pares i les mares?	12
Les propostes d'aquesta guia en relació amb l'edat dels nens i nenes: dels 0 als 6 anys, dels 6 als 12 anys, i dels 12 als 16 anys.	
Proposta d'activitats / accions formatives.	20
Àmbits temàtics i accions formatives que s'ofereixen.	
Criança	20
Valors	22
Salut	24
Civisme	26
Expressió i comunicació	28
L'ambient i la sostenibilitat	29
Llibre i lectura	30
Accions formatives i recursos per a les famílies en les tecnologies de la informació i la comunicació.	32
Importància de la relació amb altres famílies, la participació en l'educació i l'associacionisme en el centre educatiu.	34
Accions formatives especialment interessants per a les juntes de les AMPA.	
Informació de les federacions d'associacions de mares i pares: FAPAC, FAPAES, FAPEL i FACPA.	37
Informació sobre organismes de participació a la ciutat de Barcelona.	43
Adreces i contactes d'institucions d'interès educatiu.	44

Presentació

Importància de la participació de les famílies en l'educació dels seus fills i filles.

La família, malgrat els importants canvis que ha sofert els darrers anys, continua sent una institució bàsica i imprescindible per a l'atenció i l'educació dels infants i els adolescents.

La família ha tendit a especialitzar-se per tal d'adaptar-se a les noves necessitats i situacions. Atén la supervivència i la socialització dels infants, atén les seves necessitats i interactua constantment amb ells per guiar-los i fer de medidora en el seu desenvolupament i aprenentatge.

Les famílies tenen la primera responsabilitat en l'educació del fill o la filla, i han de posar les condicions perquè l'entorn els sigui estimulant i educador.

Les famílies tenen la primera responsabilitat en l'educació del fill o la filla, i han de posar les condicions perquè l'entorn els sigui estimulant i educador. Han de poder crear situacions significatives i importants per a uns i altres. Els pares i les mares, amb les seves expectatives, actituds, valors, creences, actuacions, normes, etc., poden potenciar positivament el creixement del fill o la filla, però també poden entorpir-lo i frenar-lo.

Pares i avis han de proposar un model de coparticipació guiada en què fills i pares col·laboren i participen en les activitats quotidianes que afavoriran l'aprenentatge infantil. Han de saber ser bons

models, posar guies i bastides perquè l'infant creixi i se senti segur, i han de saber treure-les progressivament, a mesura que l'infant creix i fa clares adquisicions en la seva autonomia. Han de ser uns models que l'infant ha de poder imitar. Han de saber posar normes i límits clars, quan convingui. Han de donar seguretat a l'infant, aconseguir un bon vincle afectiu emocional, un clima de confiança, de respecte, d'estimació, de valoració.

L'infant i l'adolescent han de poder experimentar constantment per tal de construir els seus propis coneixements, els seus propis instruments i les pròpies formes de resoldre els conflictes, de trobar-hi solucions, d'avançar i d'aprofundir en els seus aprenentatges.

Els adults han de confiar en els nois i noies, que quasi sempre poden anar més enllà del que creuen i esperen. Han de saber-los valorar de manera adequada, estimular, engrescar, estirar i també corregir quan s'equivoquen.

Cada família pot actuar de forma diferent, però ho encertarà si sap escoltar i observar el fill o filla i procura donar la resposta adequada a les seves necessitats, interessos i problemes. S'ha de saber negociar, compartir desitjos, problemes i expectatives.

Els adults han de confiar en els nois i noies, que quasi sempre poden anar més enllà del que creuen i esperen.

S'han de respectar els drets de l'infant en tots els àmbits d'atenció, educació, salut, oci, participació, expressió, protecció, benestar, etc.

Cal que els membres adults de la família actuïn amb uns mateixos criteris educatius. Han de plantejar conjuntament els objectius educatius i els mètodes que empraran, i posar-se d'acord en els punts bàsics. I el fet que hi hagi més igualtat entre homes i dones a l'hora de compartir les responsabilitats familiars ajudarà els infants i els adolescents a adquirir els seus rols socials.

Aquests mateixos acords els han de compartir amb els i les mestres de les escoles, i amb els monitors i monitores dels centres de cultura, lleure i esport.

És important que tots aquells que han d'intervenir en l'educació dels infants i els adolescents comparteixin experiències, informacions, dubtes, problemes, etc. Els avis i àvies poden tenir una funció molt important amb els infants i els adolescents, i com a suport dels pares i mares. S'hi ha de confiar i aprofitar la seva participació en el procés educatiu.

Cal preparar-se per ser un bon pare o una bona mare. Els coneixements educatius no són innats, sinó que s'aprenen, i s'ha de ser actiu en aquest aprenentatge. Es pot participar en conferències, llegir llibres i revistes, veure vídeos de diferents temes. I, sobretot, cal compartir l'experiència amb altres pares i mares que tenen els mateixos problemes i es troben amb les mateixes situacions d'incertesa i de dubtes.

L'educació és molt complexa i cada infant i adolescent precisa un tracte diferent i té unes necessitats i expectatives variades. Els pares i mares no actuen igual amb cada fill o filla, i els fills tampoc no actuen igual amb ells. Hem de buscar formes d'interacció, escoltar, observar, respectar, valorar-los i anar trobant diferents maneres d'actuar i de coparticipar-hi.

L'estil educatiu dels pares i mares marca, sens dubte, el present i el futur del desenvolupament i l'aprenentatge de cada infant i adolescent. Per això és molt important que les famílies es prenguin molt seriosament aquest procés d'educació dels fills i filles, i que es formin de manera adequada per ser uns bons pares i mares.

Cal preparar-se per ser un bon pare o una bona mare. Els coneixements educatius no són innats, sinó que s'aprenen, i cal ser actiu en aquest aprenentatge. Es pot participar en conferències adreçades a famílies, llegir llibres i revistes, veure vídeos de diferents temes. I, sobretot, cal compartir l'experiència amb altres pares i mares. Les accions formatives que us proposem en aquesta guia us poden ajudar molt.

1. Què us proposa aquesta guia?

Aquesta guia proposa un seguit d'accions formatives, tallers, conferències i xerrades pensats per orientar i ajudar les mares i els pares en la seva responsabilitat d'educar i formar els seus fills i filles entre els 0 i els 16 anys. També volem fomentar i reforçar la relació entre les famílies i els centres educatius.

De què van, aquests tallers i xerrades...?

Totes les accions estan pensades per respondre els temes que preocupen més els pares i les mares.

Les trobareu ordenades per temes:

- Criança
- Valors
- Salut
- Civisme
- Expressió i comunicació
- Llibre i lectura
- L'ambient i la sostenibilitat
- Tecnologies de la informació i la comunicació

On es fa aquesta formació?

Les propostes que trobareu en aquesta guia configuren una oferta àmplia que els pares i les mares podeu escollir d'acord amb els vostres interessos.

A continuació, per mitjà de l'Associació de Pares i Mares del vostre centre educatiu, les podeu demanar al Consell Escolar Municipal del vostre districte, que les organitzarà durant el curs escolar juntament amb les altres demandes de les AMPA del districte.

La formació es pot realitzar al vostre centre educatiu. En alguns casos –ho veureu indicat al costat de l'activitat– les activitats tenen lloc a les biblioteques de la ciutat o en altres equipaments.

Per a quins pares i mares és cada acció formativa?

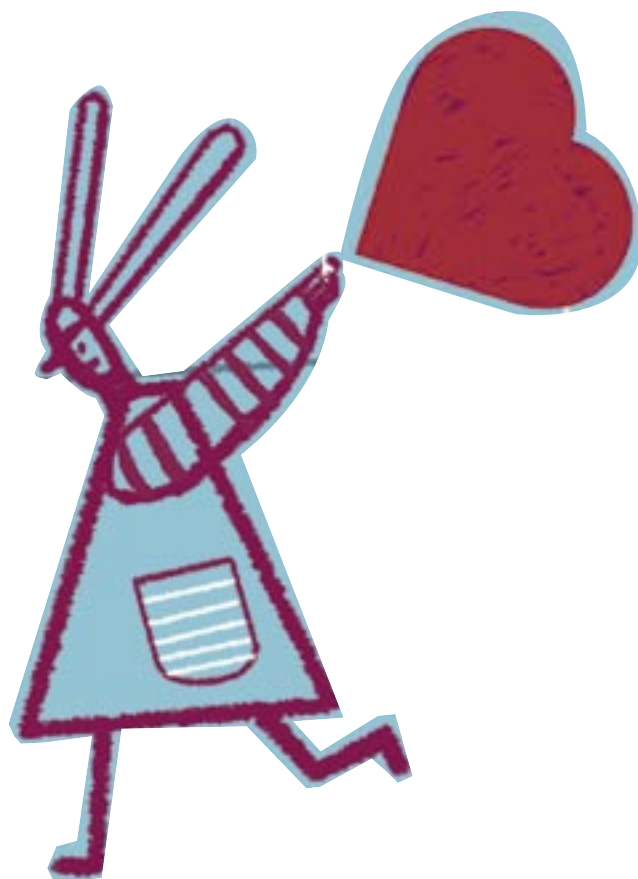
Veureu que, en cada activitat, s'indica el grup de pares i mares al qual es dirigeix:

Accions formatives per a pares i mares amb fills o filles de 0 a 6 anys.

Accions formatives per a pares i mares amb fills o filles de 6 a 12 anys.

Accions formatives per a pares i mares amb fills o filles de 12 a 16 anys.

Algunes accions formatives estan pensades perquè les dugueu a terme conjuntament amb els vostres infants i adolescents.

On més es pot trobar informació?

El Consell Escolar Municipal de Barcelona ha posat en marxa la web pensada específicament per ajudar les famílies en l'educació dels seus fills i filles.

WEB PARES I MARES 'Connecta amb els teus fills i filles'

www.bcn.cat/cem/paresimares

Hi podeu trobar:

- Un espai específic adreçat a les mares i els pares, d'acompanyament i suport en l'educació dels fills i les filles.
- Intercanvi d'experiències i opinions entre famílies i les AMPA.
- Espai de debats i assessorament.
- Bibliografia i adreces d'internet.

2. Què preocupa els pares i les mares?

En aquesta guia presentem prop de 70 activitats formatives que responen a les preocupacions i les inquietuds de mares i pares. Proposem metodologies participatives, dinàmiques, que ajudin a reflexionar i a comunicar.

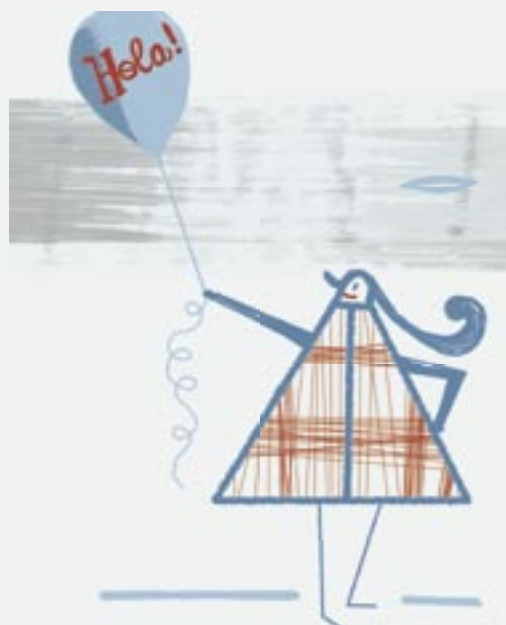
Què ens preocupa quan els nostres fills i filles tenen entre 0 i 6 anys?

Per als pares i mares que tenen el primer fill, aquesta etapa és tota una aventura. De sobte tot es veu d'una altra manera. Ens preguntem moltes coses.

Són de tot menys avorrits. Són converses pràctiques i reunions participatives. I la teva participació i implicació és molt important.

Sentim opinions de tota mena: sobre els biberons i el pit, sobre com posar-los a dormir, sobre si en una edat determinada han de començar a parlar o encara no... Quina mena de joguines necessiten? Els hem de renjar? Què han de menjar?

Hi ha coses que es poden trobar als llibres o a internet. Però si volem aprendre a educar més bé, el millor que podem fer és parlar amb professionals i intercanviar experiències amb altres mares i pares. I tractar obertament aquesta mena de temes. Per a això són aquests tallers i aquestes activitats.

Què diuen els i les professionals dels infants de 0 a 6 anys?

Etapa de 0 a 6 anys

Els primers anys de vida tenen una importància extraordinària per a l'infant i la seva família. La criatura creix, es desenvolupa i aprèn gràcies a una interacció constant entre el seu organisme i l'entorn en què viu. L'estimulació positiva d'aquells que l'envolten afavorirà el seu desenvolupament i aprenentatge. Però una falta d'estimulació l'hi entorpirà. Durant els primers anys, el nen-nena construeix la seva personalitat global i desenvolupa les funcions motores, perceptives, cognitives, lingüístiques, socials, afectives, etc. Els adults que estan amb ell han d'acompanyar aquest procés de desenvolupament estant molt atents, responent i avançant-se a les necessitats de tot tipus que l'infant planteja i expressa de maneres molt diverses, especialment amb el seu cos.

El **primer any de vida**, la criatura es manifesta de forma descontrolada en la seva expressió motora. Qualsevol estímul li fa bellugar braços, cames, obrir la boca, plorar, etc. per manifestar malestar o benestar. Li costa frenar els seus moviments. Els primers mesos, reacciona amb moviments reflexos lligats a l'alimentació, com el reflex de succió, o bé a la postura i el desplaçament, com la marxa automàtica o el reflex de defensa. Té una forta hipertonia de braços i cames, és a dir, que són poc flexibles i estan replegats sobre si mateixos, i li costa obrir-los totalment. Al mateix temps, però té una gran hipotonia de tronc, és a dir, molta flexibilitat troncal, cosa que li impedeix aguantar-se assegut fins als cinc o sis mesos, aproximadament. Es passa moltes hores estirat panxa amunt, panxa avall o de costat. Si disposa de persones o d'objectes propers, aviat comença a coordinar l'oïda, la mirada i la mà cap a aquestes persones o objectes que atrauen la seva atenció. Això el prepararà per adquirir la manipulació amb la mà, primer amb tota la mà oberta i després fent pinça, cap al final del primer any. Uns primers desplaçaments de volteig sobre el propi cos, seguits, més endavant, del rastreig i el desplaçament de quatre grapes, afavoriran l'aparició de la marxa dreta, que es produirà al voltant de l'any. Les emocions són clau durant

Els primers anys de vida tenen una importància extraordinària per a l'infant i la seva família.

tot el segon semestre de vida. L'infant va manifestant les seves emocions i sentiments de forma més diferenciada; està content, trist, s'enfada, es tranquil·litza, comença a tenir por o angoixa per la separació dels adults a qui se sent lligat, etc. Aquestes emocions, conjuntament amb la seva comunicació corporal, la postura, els desplaçaments i la manipulació, li faciliten l'adquisició progressiva del seu esquema corporal, procés bàsic en l'adquisició de la seva personalitat.

L'**infant d'1 a 3 anys** es troba en una etapa orientada cap a l'exterior, de descoberta d'ell mateix, dels altres, dels objectes i dels espais. L'entrada a aquest estadi sensoriomotor li permeten l'inici de la marxa dreta, l'inici de la pinça i l'inici de la paraula com a manifestació de la seva funció simbòlica.

L'infant necessita uns adults i uns companys i companyes que l'acompanyin en aquest procés educatiu, que li donin suport.

Tots aquests inicis poden variar en diversos mesos, segons cada criatura. Hi ha nens i nenes que caminen abans o després de l'any, que fan la pinça abans o després de caminar i que comencen a parlar més d'hora o més tard. I mentre aquesta diferència no sigui molt marcada, no cal amoïnar-se pels diferents ritmes, mentre vagi evolucionant en les seves funcions. La descoberta d'un mateix la fa gràcies als desplaçaments motors, als contactes tàctils amb persones i objectes, a les percepcions motores vinculades al cos humà, a l'autoestima que va adquirint si els que l'envolten se l'estimen i li ho demostren. La funció simbòlica es desenvolupa i es manifesta a través del gest simbòlic, del joc, del dibuix i el grafisme, de la parla, de les imatges, etc. Uns primers hàbits al voltant de l'alimentació, la son, el control d'esfínters, la neteja, l'ordre, etc. són importants per al seu aprenentatge. La comunicació amb els adults i amb altres infants és clau per a l'aprenentatge social.

La comunicació amb els adults i amb altres infants és clau per a l'aprenentatge social.

Etapa de 3 a 6 anys

L'infant de 3 a 6 anys viu una etapa orientada cap a si mateix, de reflexió, de qüestionament de tot el que ha après fins ara, de dubtes, d'inseguretat. Viu un període subjectiu amb un fort conflicte interior, que moltes vegades li crea problemes de relació amb els que l'envolten. Es pot iniciar amb una forta oposició a tot allò que li plantegen els adults, tant si són els pares i mares, com els avis i àvies o els mestres i les mestres, amb rebequeries, plors, respostes negatives a totes les propostes que li fan, etc. Després d'uns mesos de passar-s'ho malament, tant ell com els altres, inicia una forma de cridar l'atenció més adaptada a l'entorn, però encara com a manifestació del seu malestar interior i social. Més endavant ja reacciona millor, amb clares imitacions d'accions, gestos, paraules, frases, vestimenta, etc. d'aquells que són un model per a ell o ella. Aquesta imitació l'ajudarà en tot el procés continuat d'adquisició de la funció simbòlica a través del gest, el dibuix, el grafisme, el joc simbòlic, la comunicació oral i escrita, les fotos, els vídeos, etc. És una etapa d'intel·ligència global, amb un pensament de tipus sincrètic, intuïtiu, anímic, prelògic. També és un període de regulació i d'automatització dels moviments bàsics, i d'adquisició de moviments complexos i especialitzats, de construcció de la pròpia imatge corporal, de coneixement més precís de l'espai i del temps, de progrés en el domini del llenguatge, de construcció del coneixement i de la conducta social.

És evident que, per tal d'assolir aquests desenvolupaments i aprenentatges, l'infant necessita uns adults i uns companys i companyes que l'acompanyin en aquest procés educatiu, que li donin suport, que l'estimulin i el valorin, que siguin un model per a ell o ella. Aquest és el gran repte dels adults, siguin familiars o mestres, durant tota la primera infància.

Què ens preocupa quan els nostres fills i filles tenen entre 6 i 12 anys?

Els pares i les mares volem que els nens i les nenes tinguin una bona autoestima, consolidin els hàbits que s'han començat a treballar en l'etapa anterior, adquireixin hàbits d'estudi.

Volem que es facin el llit sense que els ho haguem de dir. Que es dutxin sols. Que es rentin les dents. Que facin els deures. Que no es desmuntin si alguna cosa no els surt bé. Que, a més d'espaguetis, mengin verdures. Que tinguin molts amics. Que siguin solidaris. Que siguin cívics. Que no menyspreïn ningú... Coses com aquestes, i moltes més.

D'això parlen les activitats que proposem als pares i mares amb fills i filles d'aquesta franja d'edat. Serà una bona preparació per a l'etapa que vindrà després: l'adolescència.

Què diuen els i les professionals dels infants de 6 a 12 anys?

Etapa de 6 a 12 anys

L'infant de 6 a 12 anys es caracteritza perquè viu una etapa orientada a l'exterior.

Durant aquests anys, configura en profunditat les seves habilitats motores, cognitives, lingüístiques, socials i afectives.

Les seves habilitats motores, en l'àmbit de postura, desplaçament, equilibri, manipulació, força, etc., són cada cop més elaborades. És capaç de fer curses, salts d'alçada i allargada, gimnàs, dansa, adoptar postures i equilibris molt diversos i fer esports variats. Pot manipular estris, fins i tot amb força precisió.

El seu pensament és de tipus operator, és a dir, pot fer operacions concretes, com classificar, seriar i ordenar, pot calcular mentalment, pot comparar i pot analitzar. Però necessita un suport material, visual, tàctil o auditiu, per a totes aquestes operacions.

Si té un bon grup, en el qual se sent ben adaptat o adaptada, convé que el mantingui força anys, perquè li dóna seguretat i estímuls per avançar en el seu aprenentatge global.

En l'àmbit del llenguatge, s'expressa oralment amb frases ben construïdes, però el llenguatge escrit s'inicia lentament. Comença a llegir i escriure, però sovint amb dificultat; ha d'acabar l'etapa amb un bon domini del llenguatge escrit, però serà tot un procés, llarg i complex. Encara són molt importants, per al nen o nena, tots els altres llenguatges, el corporal, el visual, el musical i el plàstic, que sempre han de donar suport a les seves capacitats intel·lectuals.

Les habilitats socials li permeten viure de forma més o menys autònoma i conviure amb els altres, progressivament, d'una manera cada vegada més independent. Es renta, es vesteix, menja, surt sol al carrer, pot agafar transport públic, pot anar a comprar, pot fer servir diners, pot visitar amics, anar i

tornar de l'escola, etc. Coneix l'entorn social i és capaç d'analitzar-lo i d'interpretar-lo. Té molt de sentit de la justícia i en vol l'aplicació.

En l'àmbit afectiu, viu una etapa emocionalment tranquil·la, almenys els primers anys, evidentment, si té un entorn familiar, escolar i d'amics i amigues que l'estimin, el valorin i li donin suport.

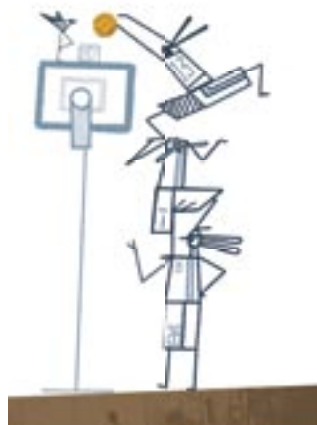
Cal tenir en compte que tots els infants de 6 a 12 anys estan escolaritzats i l'escola es converteix en quelcom cada vegada més important. El o la mestra els influencien molt i són un model, però els altres companys i companyes de classe o d'escola també són importantíssims. El grup cada cop pesa més. Té amics i amigues íntims i vol estar moltes hores amb ells o elles, jugar-hi, discutir-hi, compartir i barallar-se quan convé. Si té un bon grup, en el qual se sent ben adaptat o adaptada, convé que el mantingui força anys, perquè li dóna seguretat i estímuls per avançar en el seu aprenentatge global.

Molts infants d'aquestes edats assisteixen a serveis d'oci, cultura o esport en acabar l'horari escolar, els caps de setmana o a les vacances. El grup que es forma en aquests centres és molt important per a l'infant, especialment si a l'escola no acaba de seguir bé els aprenentatges o si encara no està ben adaptat o adaptada, potser perquè fa poc que ha arribat al país o a l'escola, o potser perquè té certes dificultats d'aprenentatge. Els serveis d'oci són, en general, més flexibles que les escoles, fan activitats més lliures i són bastant capaços d'adaptar-se a les necessitats i els nivells dels infants que hi assisteixen. Això els converteix en molt importants i significatius per a l'infant.

La família (pares i mares, avis i àvies, germans i germanes) té una funció determinada, sens dubte important i clau per a l'infant d'aquestes edats, i ha de saber intervenir en cada cas de la forma més adequada possible.

Els serveis de lleure, cultura i esport també potencien els valors i les actituds, i posen normes i límits. I també és necessari que es relacionin intensament amb les famílies i les escoles.

Tant la família com l'escola i el servei extraescolar d'oci o cultura són clars contextos educatius que impulsen el desenvolupament i l'aprenentatge de l'infant o el frenen, si no funcionen adequadament i no tenen prou qualitat.

La família (pares i mares, avis i àvies, germans i germanes) té una funció determinada, sens dubte important i clau per l'infant d'aquestes edats, i ha de saber intervenir en cada cas de la forma més adequada possible. Són ells i elles que han de transmetre els valors i les normes, i hi han de saber posar els límits convenients, per tal que cada infant trobi el seu lloc, se senti bé i sàpiga fins on pot arribar i què és el que pot fer i el que no.

El centre educatiu té una altra funció, d'ensenyament i de potenciació d'un aprenentatge de qualitat. Evidentment, també posa normes i límits, i treballa els valors i les actituds. Per això és important que família i centre educatiu vagin en una mateixa

direcció, tinguin uns mateixos criteris, es coneguin força, intercanviïn opinions i facin plantejaments conjunts pensant en l'infant.

Els serveis de lleure, cultura i esport també potencien els valors i les actituds, i posen normes i límits. I també és necessari que es relacionin intensament amb les famílies i les escoles. Tots han d'anar en la mateixa línia en quant a objectius i criteris pedagògics educatius.

Evidentment, cada infant és un món i no és el mateix tenir 7 anys que tenir-ne 12. Però l'etapa, globalment, té una gran coherència. L'infant es va desenvolupant de manera progressiva i harmònica, va aprenent a viure, a conèixer, a treballar, a ser persona. Al final de l'etapa, la seva personalitat forta l'ha d'ajudar a afrontar els grans reptes de l'etapa següent, l'adolescència, clarament difícil.

Què ens preocupa quan els nostres fills i filles tenen entre 12 i 16 anys?

Com sempre, a les famílies ens preocupa tot. De vegades, fins i tot tenim por del que pugui passar!

Potser el que més ens preocupa és la sexualitat i les drogues. Però, ben mirat, també ens preocupa que s'allunyin tant de nosaltres que acabin rebutjant-nos, que se'ns facin uns estranys a casa nostra. Que escoltin una música que no entenem. Que facin servir la casa com si fos un hotel. Que es vesteixin d'una manera que no ens agrada. Que tinguin uns amics estrafolaris. Que surtin molt o que no surtin gens. Que tinguin massa amics o amigues o que no en tinguin cap. Que parlin malament o que gairebé no parlin...

Què diuen els i les professionals de l'educació sobre l'adolescència?

Etapa de 12 a 16 anys

L'adolescència es caracteritza perquè és una etapa en què els nois i noies són clarament introspectius, miren cap el seu interior, dubten, es qüestionen a si mateixos i qüestionen els altres, tenen fortes crisis emocionals, es revelen, es frustren, s'obsessionen i s'arrisquen, entre moltes altres coses. El creixement físic i intel·lectual marca el procés de desenvolupament psíquic.

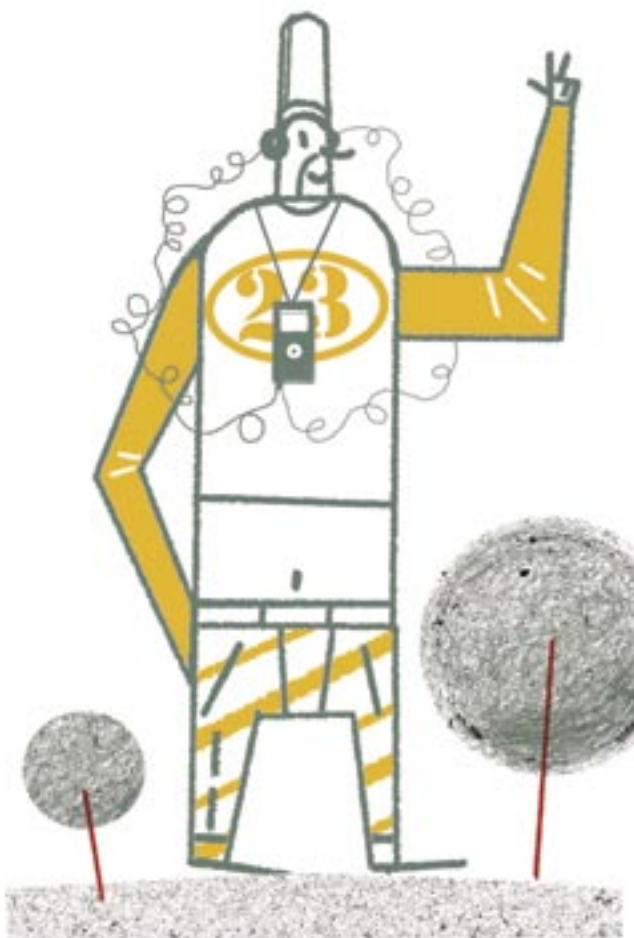
El seu cos creix a gran velocitat. Braços, cames, tronc, impuls sexual, moviments, desplaçaments, tot augmenta dia a dia, sense gaire temps per anar-se adaptant al seu estat i sentiment quotidians.

La seva intel·ligència inicia una nova fase de capacitat d'abstracció, cosa que li permet generalitzar, analitzar, sintetitzar, abstraure, concloure, etc.

És la intel·ligència adulta, que li facilitarà l'accés al món de l'estudi o del treball. I aquesta intel·ligència abstracta, no tots els adolescents l'adquireixen al mateix ritme i temps. I és molt diferent segons quin sigui l'entorn cultural.

Evidentment, no podem parlar d'un sol o d'una sola adolescent. Hi ha molta diversitat d'adolescents, en funció de la gran diversitat de contextos. Segons el context familiar, escolar, social, econòmic, polític i religiós, la població i el barri en què viuen, la història familiar, etc., els nois i noies adoptaran conductes molt diferents, així com també faran activitats molt diferents i tindran valors i actituds potser fins i tot contraposades.

Però sí que es poden assenyalar alguns trets que són característics d'aquesta etapa del desenvolupament. L'allargament de l'escolaritat obligatòria fins als 16 anys ha marcat alguns d'aquests trets de manera considerable. Tots els nois i noies han d'assistir a un centre d'ensenyament, cosa que no interessa pas a tots, ni als joves ni tampoc a les seves famílies, i això ja porta força problemes: absentisme, rebel·lia, violència, maltractaments, desinterès, etc.

Evidentment, no podem parlar d'un sol o d'una sola adolescent. Hi ha molta diversitat d'adolescents, en funció de la gran diversitat de contextos.

Les colles d'amics i amigues són molt importants en aquestes edats. La major part dels i les adolescents van en grup sempre que poden i valoren molt més el grup de companys que no pas els pares i mares, els mestres o altres adults. Es deixen portar pel grup, especialment si hi ha un o més líders forts. Les activitats i les conductes que adoptin ja dependran molt dels valors, les creences i les actituds d'aquest grup o del seus líders. No convé que la família estigui en contra del grup: segur que hi sortirà perdent. Val més intentar conèixer-lo i procurar incidir-hi d'alguna manera, encara que sigui indirectament.

L'adolescent és molt insegur, emocionalment. Està creixent físicament i està construint la seva personalitat. Però els canvis són tan ràpids que no té temps d'assimilar-los, cosa que fa que moltes vegades adopti actituds purament defensives i es posi en contra dels adults perquè no s'accepta a si mateix. No accepta el seu cos ni els canvis físics i sexuals que està patint. Voldria ser gran de cop, voldria poder actuar com un adult en tots els camps, però no ho pot fer, o no li ho deixen fer.

Sovint s'arrisca molt, però moltes vegades no és plenament conscient del que arrisca i si surt malament no s'ho perdona a si mateix.

És molt crític amb els altres, amb un fort sentit de la justícia, però també és molt ansiós, emocionalment inestable, insegur, se sent incomprès, no estimat, infravalorat, menyspreat. I farà el que sigui, o el que li demanin o li manin els companys i companyes, per tal de ser acceptat en un grup i tenir un lloc ben considerat entre els altres. I, segons qui siguin els companys o companyes i els o les líders, es pot drogar, robar, extorsionar, maltractar, violar, suïcidar-se o el que sigui. Però de la mateixa manera pot fer just el contrari i ser una gran persona, amb un fort compromís social cap als altres, amb una forta responsabilitat, amb molta dedicació i compromís cap als més necessitats.

En la seva actitud hi comptarà molt l'entorn en què visqui. Encara que no ho vulgui demostrar, potser ni tan sols acceptar, i tot i que manifesti que vol ser independent, l'adolescent necessita els pares i mares, els avis i les àvies, els i les mestres i els monitors i les monitores, perquè li han de donar seguretat, li han de fer de models de valors i normes, i també li han de posar límits, i l'han d'ajudar en la crítica a l'exterior i a ell o ella mateix/a.

Els i les adolescents necessiten seguir uns itineraris molt personalitzats, que parteixin dels seus interessos i necessitats. És una època amb grans possibilitats, però també amb grans riscos.

Tant a l'institut com al centre d'oci, cultura i esport, ha de poder trobar resposta als seus neguits. Ha de poder trobar uns companys i companyes que el o la puguin introduir en activitats socials positives. Ha de trobar uns adults que el guiïn adequadament, que puguin ser un model quan convingui, però que també el o la puguin frenar quan sigui necessari. Ha de trobar activitats que el o la facin gaudir i amb les quals aprengui coneixements que li serviran, d'alguna manera, per al futur més immediat o a mig termini.

És important que els i les adolescents facin esport i activitats creatives, tecnològiques o més pròpiament acadèmiques.

És important donar-los oportunitats d'accedir al món de les noves tecnologies, que, sens dubte, els obrirà camins.

En conclusió, és una etapa de la vida fortament difícil, però clarament engrescadora. És molt dur passar-la; es fa molt llarga, tant per al noi o noia com per als adults que hi conviuen, i sembla que tot és irreversible. Però arriba un moment en què tot s'aclareix i la persona ja actua amb una personalitat madura. Ja s'endevena l'adult o adulta que serà i tot el que pot arribar a construir i crear.

3. Proposta d'activitats / accions formatives

3.1 Criança

Aquesta formació ens ha de permetre actualitzar de manera permanent els coneixements com a base de creixement personal: conèixer més bé els nostres infants o els nostres nois i noies adolescents, per tal de poder analitzar i comprendre les seves necessitats bàsiques, els moments crítics i el procés de desenvolupament global.

family

Les activitats programades tenen en compte, especialment, la tipologia de les famílies actuals. Una de les xerrades és dedicada als diferents models familiars.

*Tots volem tenir més eines per resoldre els conflictes amb els nostres fills i filles.
Però quina autoritat tenim?
Què vol dir llibertat?
Són coses complicades de resoldre i moltes d'aquestes activitats ens hi poden ajudar.*

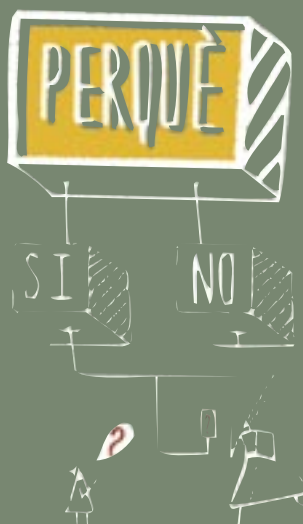

Acció formativa	Pares/mares amb fills o filles	Síntesi de continguts	Metodologia	Durada
Les famílies avui dia: tipologies	De 0 a 6 anys	Anàlisi del concepte de família. Oportunitats i dificultats de diferents models familiars.	Xerrada	1.30 h
	De 6 a 12 anys			
	Adolescents			
Drets dels infants	De 0 a 6 anys	Anàlisi de la Convenció de les Nacions Unides sobre els Drets de l'Infant. Comentaris sobre els drets més rellevants.	Xerrada	1.30 h
	De 6 a 12 anys			
	Adolescents			
Tenim un nadó, què ens passa?	De 0 a 6 anys	Relació i comunicació en la parella. Pors i inseguretats davant la criança. Funció dels avis.	Xerrada	1.30 h
El nostre infant és diferent	De 0 a 6 anys	La importància d'observar el desenvolupament de l'infant. Què cal fer davant dels dubtes. Atenció primerenca.	Xerrada	1.30 h
	De 6 a 12 anys			
Els llenguatges dels nostres infants	De 0 a 6 anys	Desenvolupament del llenguatge. La parla, l'expressió plàstica, la música, els contes, etc.	Xerrada	1.30 h
Jugar per créixer	De 0 a 6 anys	Importància del joc per al desenvolupament. Jocs i joguines. Joc simbòlic, sensorial, etc.	Xerrada	1.30 h
A casa o a l'escola bressol?	De 0 a 6 anys	Etapa fonamental en la vida de l'infant. Funcions de l'escola bressol.	Xerrada	1.30 h
Corregir no és pegar	De 0 a 6 anys	Com resoldre conflictes amb els nostres fills i filles. Concepte d'autoritat.	Xerrada	1.30 h
	De 6 a 12 anys			
El son de l'infant	De 0 a 6 anys	Per què és important que el nostre infant dormi? Pautes que ens poden ajudar.	Xerrada	1.30 h
La comunicació dins la llar	De 6 a 12 anys	Què implica la comunicació. Escolta activa entre els adults i els infants. Comunicació que dona seguretat, afecte, etc.	Xerrada	1.30 h
	Adolescents			
La feina d'escola arriba a casa. Hem d'ajudar-los?	De 6 a 12 anys	Importància que dona la família a l'escola i a les tasques escolars. Hàbits i condicions necessàries per treballar.	Xerrada	1.30 h
Les amistats/les relacions: tipologies de conductes, pèrdues (afectives, familiars, etc.) Com afrontar-ho?	Adolescents	Anàlisi de diferents situacions de canvis i pèrdues a l'entorn familiar i social dels nostres adolescents. Acompanyament de la família en aquests períodes de pèrdues.	Xerrada	1.30 h

Altres accions formatives:

- Hàbits a la vida quotidiana. De 0 a 6 anys. Xerrada
- Adopció: aspectes legals, psicològics i socials. De 0 a 6 anys i de 6 a 12 anys. Xerrada
- Les necessitats d'autonomia i seguretat afectiva. Xerrada adolescents
- Discapacitat: tipus, atenció, escola inclusiva, especial, expectatives familiars i socials, etc. Xerrada adolescents
- Aprovar i suspendre. Què hem de fer? Futur educatiu. Xerrada adolescents

3.2 Valors

Les activitats que recollim aquí són una ajuda a l'hora de decidir la mena d'educació que volem per als nostres fills i filles: en quins valors els volem educar i amb quin sentit? Volem promoure idees clau per debatre sobre la violència, les relacions abusives, les desigualtats, etc.

Entre les accions formatives previstes, que trobareu a la taula de la dreta, hi ha tallers amb dinàmica activa de participació, com el que dedicarem als arguments que donem als infants, als límits que establim, etc.

Els reis són sexistes? En què pensen, quan trien les joguines? Què tenen en compte? En aquest taller, d'una manera divertida i interactiva, descobrirem moltes coses de nosaltres i dels nostres fills i filles.

Accions formatives previstes

Acció formativa	Pares/mares amb fills o filles	Síntesi de continguts	Metodologia	Durada
Com trien les joguines, els Reis?	De 0 a 6 anys	Criteris, dubtes i preocupacions sobre les joguines que reben i les que triem per als infants.	Taller. Dinàmica activa de participació	1 sessió de 2 hores
	De 6 a 12 anys			
El sexisme entra per les esletxes del menjador de casa	De 0 a 6 anys	Anàlisi dels estereotips de gènere que utilitza la publicitat en la venda de productes. Detecció del sexisme que transmeten els anuncis de joguines.	Taller. Visionat de vídeos, treball en grup i participació activa	2 sessions de 2 hores
	De 6 a 12 anys			
Què cal dir després de dir que no	De 0 a 6 anys	Establir límits: arguments, discurs vàlid, por d'equivocar-nos, penediment, malestar, etc.	Taller. Dinàmica activa de participació	2 sessions de 2 hores
	De 6 a 12 anys			
Els estereotips de gènere, la comunicació mares-fills/filles i la prevenció de la violència	De 0 a 6 anys	Es vol ajudar les dones-mares a comprendre com es filtren els estereotips de gènere i els esquemes de desigualtats entre sexes.	Xerrada	1 sessió d'1.30 h
	De 6 a 12 anys			
	De 12 a 16 anys			
EDUCAR DAVANT DE LA VIOLÈNCIA. Transmissió de valors en espais educatius.	Pares i mares de joves adolescents de 12 a 16 anys	L'objectiu és oferir un reconeixement del fenomen de la violència i les seves vinculacions dins dels àmbits educatius i familiars.	Taller. Dinàmica activa de participació	2 sessions de 2 hores
JA SAPS ON SÓC?	Famílies amb joves adolescents	L'objectiu és obrir interrogants per mitjà de situacions quotidianes i conflictives, perquè, per mitjà de l'experiència dels participants, aconseguim trobar diferents òptiques i mirades interpretatives. Pretenem resoldre aquestes situacions i, a més, comprendre'n l'origen i la funció de cadascú de nosaltres en elles.	Taller. Dinàmica activa de participació	3 sessions de 2 hores
SÓC RAR...	Famílies amb adolescents de 12 a 16 anys	L'objectiu és apropar les famílies al món dels i les adolescents. Etapa de canvis físics i psicològics i recerca d'una identitat nova que marqui l'abandonament de la infància.	Taller. Dinàmica activa de participació	2 sessions de 2 hores

Altres accions formatives (especialment de 6 a 12 i de 12 a 16 anys):

- La construcció dels valors a la família. Xerrada
- Límits i valors en l'educació dels nostres fills i filles. Xerrada
- Comunicació família i fills i filles. Xerrada
- Educació i gènere. Xerrada
- Es poden educar els valors? Xerrada

3.3 Salut

La salut d'infants i joves, la salut del futur

L'Administració pública i els organismes oficials porten a terme una gran tasca divulgadora i formativa per mitjà de serveis d'assessorament i orientació, així com programes d'educació per a la salut als centres escolars.

És important que les famílies coneguem el contingut d'aquests programes que els nostres fills i filles treballen a classe.

La promoció de la salut i la prevenció de la malaltia, per mitjà d'uns hàbits alimentaris adequats, la prevenció del consum de tòxics, l'activitat física, l'autoestima, etc. són les temàtiques que volem treballar en aquest bloc.

A tots ens preocupa la salut dels nostres fills i filles. I tots sabem que l'alimentació hi té un paper molt important. Moltes d'aquestes activitats han estat pensades per treballar aquests temes.

De veritat és tan important, rentar-se les dents? Aquesta qüestió, i moltes d'altres relacionades amb els hàbits saludables, es tracten en una de les xerrades que podeu escollir.

Accions formatives previstes

Acció formativa	Pares/mares amb fills o filles	Síntesi de continguts	Metodologia	Durada
Hàbits saludables i alternatives als hàbits tòxics	De 0 a 6 anys	Hàbits higiènics. L'hàbit d'esmorzar. Consum de tabac a l'entorn. Consum de laminadures i begudes estimulants. Habilitats socials.	Xerrada	1 sessió d'1 h
	De 6 a 12 anys			
Menjar de tot és divertit	De 0 a 6 anys	Alimentació saludable i els diferents àpats del dia. La piràmide alimentària i els grups d'aliments. Espai, temps i ambient.	Xerrada	1 sessió d'1 h
	De 6 a 12 anys			
La importància de l'esmorzar en l'etapa infantil i en l'adolescència	De 0 a 6 anys	Els beneficis de l'esmorzar. Aliments clau. Relació esmorzar i rendiment intel·lectual. Factors que acompanyen un bon esmorzar.	Xerrada	1 sessió d'1 h
	De 6 a 12 anys			
	Adolescents			
Prevenió de la càries i promoció d'hàbits saludables	De 0 a 6 anys	Accions per disminuir els bacteris presents a la placa dental, moderar el consum de sucres i garantir l'aportació de fluor. Foment de l'alimentació saludable.	Xerrada	1 sessió d'1 h
	De 6 a 12 anys			
	Adolescents			
Activitat física, un hàbit molt saludable	De 6 a 12 anys	Bon estat de salut i activitat física. Quina és l'activitat física més adequada. Com tenir una alimentació saludable. Alimentació i esport.	Xerrada	1 sessió d'1 h
	Adolescents			
Educació emocional i sexual	De 6 a 12 anys	Informació, comunicació i confiança, el primer pas. L'afectivitat, l'educació de la sexualitat responsable.	Xerrada	1 sessió d'1 h
	Adolescents			
Orienta la teva salut, decideix la teva alimentació	Adolescents	Alimentació saludable. Aliments en situacions especials. Influència de la publicitat i les modes. Comportament alimentari i imatge corporal.	Xerrada	1 sessió d'1 h
Disminució del consum d'alcohol i drogues i de les conductes conflictives que se'n deriven	Famílies amb els seus fills i filles d'ESO	Aclariment de conceptes sobre drogodependències. Situacions de consum. Pressió social i de grup.	Xerrada	1 sessió d'1 h
Educació emocional i sexual. Identitat sexual	Famílies amb adolescents i joves	Informació, comunicació i confiança, el primer pas. L'afectivitat, l'educació de la sexualitat responsable. Identitat sexual no esperada. Com ho afrontem i els ajudem.	Xerrada	1 sessió d'1 h

3.4 Civisme

Concepte ampli que engloba diferents valors i què entenem com a bon comportament per a viure en societat, sentiment de col·lectivitat, de bé comú contraposat al model de societat individualista.

Aquestes propostes miren de comunicar que la ciutat, l'espai públic, és de tothom. En podem gaudir, i també, entre tots i totes, l'hem de cuidar i mantenir.

Podem anar a l'escola de moltes maneres. Hi ha diverses possibilitats. I de com anem a l'escola i ens movem per la ciutat, també en depèn la nostra qualitat de vida. La xerrada sobre mobilitat i soroll posa aquestes qüestions sobre la taula.

Podem jugar d'una manera cívica? Hi ha joguines o jocs més cívics? Amb més valor educatiu i social? El taller sobre materials educatius parla d'aquestes qüestions.

Accions formatives previstes

Acció formativa	Pares/mares amb fills o filles	Síntesi de continguts	Metodologia	Durada
Quins són els valors que faciliten la convivència?	De 0 a 6 anys	Responsabilitat, tolerància i solidaritat com a valors que haurien de tenir les actituds personals.	Xerrada	1 sessió d'1.30 h
	De 6 a 12 anys			
	Famílies amb adolescents i joves			
La bona educació	De 0 a 6 anys	Aprendre a ser cívic: autonomia i responsabilitat. Normes de bona conducta.	Xerrada	1 sessió d'1.30 h
Materials educatius per a infants	De 0 a 6 anys	Memory cívic i ludoteca cívica.	Tallers per jugar d'una manera cívica. Les famílies i els seus infants	1 sessió de 2 hores
Civisme i solidaritat: dues claus per a la convivència a la ciutat	De 0 a 6 anys	Experiències d'entitats infantils.	Xerrada	1 sessió d'1.30 h
Tinença responsable d'animals	Famílies amb animals a casa	Circuit que s'ha de seguir des que es compra o et regalen un gos o un gat.	Tallers	1 sessió de 3 h
Coneixement de la ciutat	De 6 a 12 anys	Donar a conèixer instal·lacions i equipaments de la ciutat, com funciona per dins, etc.	Visita guiada	1 sessió d'1.30 h
Mobilitat i soroll	Famílies amb adolescents i joves	Com es mouen els joves a la ciutat, quin tipus d'oci tenen.	Xerrada amb entitats juvenils	1 sessió d'1.30 h
La mobilitat	Famílies amb infants d'educació infantil	Presentació d'experiències sobre el camí escolar.	Taula rodona amb representació del professorat, de l'AMPA i un/a tècnic/a en mobilitat	1 sessió de 2 h
	Famílies amb infants d'educació primària			
	Famílies amb adolescents Juntetes de l'AMPA			

Altres accions formatives sobre adolescents:

- Confrontacions i irresponsabilitats adolescents, el pol oposat al civisme. Xerrada
- Estètiques i ètiques adolescents, una qüestió de gènere? Xerrada
- L'associacionisme juvenil com a experiència cívica. Xerrada

3.5 Expressió i comunicació

Aquest bloc formatiu està dedicat al cos i a la seva capacitat d'expressió.

Amb els llenguatges del cos com a eix, parlarem de les relacions entre generacions i entre la família i l'escola. Parlarem d'igualtat, de respecte, d'autoestima, etc. Aprendre a relaxar-nos.

A expressar tranquil·litat. A donar confiança. Els eixos de treball seran: els valors de la igualtat de gènere, l'expressió i els seus llenguatges, la comunicació a través d'un diàleg interactiu, igualitari, etc., la creació.

Accions formatives previstes

Acció formativa	Pares/mares amb fills o filles	Síntesi de continguts	Metodologia	Durada
Relació família-escola: l'expressió, la comunicació i els valors a través del cos i els seus llenguatges	Famílies amb fills/es fins a 6 anys o altres persones de referència per als infants.	Durant les tres sessions, treballarem els temes següents: Cos i autoconeixement: unitat cos, ment, emocions; plaer en el moviment, en el joc. Cos i cura: relaxament, la respiració, la veu. Cos i relació-comunicació: comunicació no verbal. Relacions entre persones. La confiança en si mateix/a i en els/les altres. Cos i creació: cos i plàstica, cos i drama, cos i ritme, cos i veu, cos i escriptura. Compartir el plaer de la sorpresa, la recuperació del que és lúdic. Convertir en insòlit el que és quotidià, i convertir en quotidià el que és insòlit.	Taller. Un espai conjunt de relació-comunicació entre les famílies i els/les seus/seves fills/es, a l'inici i final de cada sessió. Dos espais diferenciats: un per als infants i un altre per als adults, a la part intermèdia de les sessions.	3 sessions de 2 hores
	Famílies amb fills/es fins a 12 anys o altres persones de referència per als infants.			
	Famílies amb fills/es fins a 16 anys o altres persones de referència per als joves .			
Dansa i música creativa	Famílies amb fills/es fins a 6 anys o altres persones de referència per als infants.	Durant les sessions afavorim l'art d'escoltar, el diàleg sense paraules, l'acceptació de la singularitat i l'expressió dels nostres sentiments de manera creativa i enriquidora. Exercicis d'expressió corporal, de coordinació, ritme, desbloqueig de la veu, danses lliures i pautades. Gaudim i aprenem amb gran varietat d'instruments de percussió d'arreu del món i exercicis per potenciar el sentit de l'oïda i la consciència corporal.	És un taller intergeneracional, obert a infants i adults, on tots ens comuniquem i ens expressem mitjançant el moviment lliure i la creació musical.	3 sessions de 2 hores
	Famílies amb fills/es fins a 12 anys o altres persones de referència per als infants.			

3.6 L'ambient i la sostenibilitat

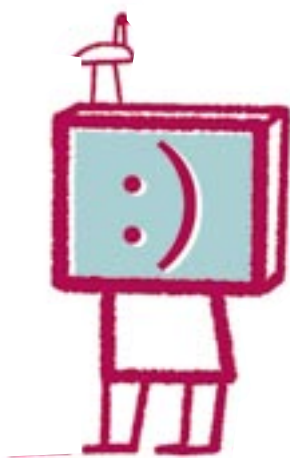
És bo que pares i mares sàpiguen què aprenen els infants, a l'escola, en relació amb el medi ambient i la sostenibilitat. Els centres educatius que volen revisar els seus plantejaments i pràctiques educatives amb criteris de sostenibilitat participen en un programa municipal anomenat Agenda 21 escolar.

A més, el Centre de Recursos Barcelona Sostenible ens ofereix una completa programació d'activitats de caire formatiu, informatiu i participatiu sobre temàtiques ambientals, i el seu Servei de Documentació d'Educació Ambiental ens ofereix llibres, revistes, material audiovisual i jocs relacionats amb aquesta qüestió.

Accions formatives previstes

Acció formativa	Pares/mares amb fills o filles	Síntesi de continguts	Metodologia	Durada
L'alimentació dels nostres infants i adolescents a casa i a l'escola	Famílies amb infants d'educació infantil Famílies amb infants d'educació primària Famílies amb adolescents Juntetes de l'AMPA	L'alimentació i l'ambientació dels espais de menjador des d'una vessant psicopedagògica, de salut, d'infraestructura, d'autonomia i de regulació.	Taula rodona amb representants de les escoles que han impulsat el projecte (AMPA i mestre), un cuiner, i un pedagog o pediatre. Taller de cuina per als diferents grups d'edat	1 sessió de 2 hores
Consum i residus: dues cares de la mateixa moneda. Construcció de joguines amb material de rebuig	Famílies amb infants d'educació infantil Famílies amb infants d'educació primària Famílies amb adolescents Juntetes de l'AMPA	Experiències que impulsen les escoles que fan projectes de materials i residus. Exposició de propostes impulsades des de les AMPA. El punt verd mòbil escolar. Intercanviar experiències quotidianes per recollir selectivament els residus, per reutilitzar i reduir.	Taula rodona amb representació del professorat, de l'AMPA i d'un/a tècnic/a en qüestió de residus. Taller de construcció de joguines per als infants de 3 a 6 anys	1 sessió de 2 hores
Horts i jardins a casa i a l'escola	Famílies amb infants d'educació infantil Famílies amb infants d'educació primària Famílies amb adolescents Juntetes de l'AMPA	Experiències que impulsen les escoles que fan projectes de biodiversitat (hort i jardí). Exposar propostes impulsades des de les AMPA.	Taula rodona amb representació del professorat, de l'AMPA i d'un/a tècnic/a en qüestió de biodiversitat. Taller de jardineria per als infants de 3 a 6 anys	1 sessió de 2 hores

3.7 Llibre i lectura

Pares i mares amb fills i filles de 0 a 12 anys.

Bona part de l'esforç que la ciutat de Barcelona dedica al foment de la lectura està protagonitzat per les biblioteques públiques de la ciutat.

En totes les biblioteques públiques trobareu el Racó de pares i mares, pensat per als qui tenen fills i filles d'entre 0 i 12 anys.

En aquest espai s'organitzen algunes de les sessions formatives que trobareu més endavant.

Pares i mares amb fills i filles adolescents o joves.

A les biblioteques públiques de Barcelona, podeu trobar alguns fons especialitzats i adients per vosaltres i els vostres adolescents.

Tot sobre la literatura juvenil: un important fons històric, molta documentació amb obres d'autors i il·lustradors catalans, catàlegs i cartells, i revistes especialitzades a l'abast de tothom. Biblioteca Xavier Benguerel. Av. Bogatell, 17. Tel. 93 225 18 64. A/e: b.barcelona.xb@diba.es

Cultura juvenil i viatges: algunes inquietuds dels joves, com ara moviments socials, tribus urbanes, inserció laboral, afectivitat, salut, etc., i viatges. Pl. Lesseps, 20-22. A/e: barcelona.jf@diba.es

Jocs i esports: obres sobre psicologia de l'esport, nutrició o fisioteràpia, així com la legislació i els equipaments. Cal destacar una extensa col·lecció de videojocs. Riera Blanca, 1-3. Tel. 93 449 31 07. A/e: b.barcelona.ml@diba.es

Biblioteca Artur Martorell. Biblioteca pública especialitzada en literatura infantil i juvenil. És un referent per a tota la comunitat educativa. Plaça Espanya, 5. Tel. 93 402 36 63.

Informació sobre llibres de lectura fàcil.

Són obres adaptades per a persones amb dificultats lectores. El logotip LF identifica els materials adaptats lingüísticament i tipogràficament a les directrius de l'IFLA (International Federations of Libraries Associations and Institutions). Associació Lectura Fàcil (<http://www.lecturafacil.net>).

Accions formatives previstes

Acció formativa	Pares/mares amb fills o filles	Síntesi de continguts	Metodologia	Durada
Llegir a casa: quan, com i per què?	De 0 a 6 anys	Lligam entre la lectura i l'èxit escolar. Vincle afectiu família i infants. Diversa tipologia de llibres.	Xerrada	1 sessió d'1 h
	De 6 a 12 anys			
Aprendre a llegir en veu alta	De 0 a 6 anys	Cos relaxat per afavorir la lectura pràctica. Lectura de textos en veu alta: contes, poemes, etc.	Taller molt pràctic	2 hores
	De 6 a 12 anys			
Literatura i coeducació	De 0 a 6 anys	Rols que hi ha als contes populars. Quins models transmeten. Narracions actuals i tractament de gènere.	Taller molt pràctic	1 sessió de 2 h
	De 6 a 12 anys			
El plaer de llegir: la importància de la imatge	De 0 a 6 anys	Promoure la lectura en comú per tal de facilitar l'hàbit lector en els infants. Contes d'imatges, àlbums il·lustrats, etc.	Taller molt pràctic, amb la participació de les famílies i els infants	2 hores
	De 6 a 12 anys			
Com resoldre dubtes?	De 0 a 6 anys	Creixement dels infants, alimentació i salut, necessitats educatives especials, l'aprenentatge.	Racó de pares i mares a la biblioteca pública. Els llibres, revistes, vídeos, DVD i discos compactes que hi trobareu us poden donar respostes a diversos temes.	Horari de les biblioteques públiques
	De 6 a 12 anys			
Nascuts per llegir	De 0 a 6 anys	Informació, assessorament i activitats relacionades amb el foment de la lectura.	Racó de pares i mares a la biblioteca pública.	Horari de les biblioteques públiques
	De 6 a 12 anys			
Què llegim?	De 0 a 6 anys	Els llibres més adients per als seus fills i filles.	Racó de pares i mares a la biblioteca pública.	Horari de les biblioteques públiques
	De 6 a 12 anys			
Llibres de lectura fàcil	Famílies amb persones amb dificultats lectores	Informació sobre obres adaptades.	Servei d'informació de la vostra biblioteca pública.	Horari de les biblioteques públiques

4. Accions formatives i recursos per a les famílies en les tecnologies de la informació i la comunicació

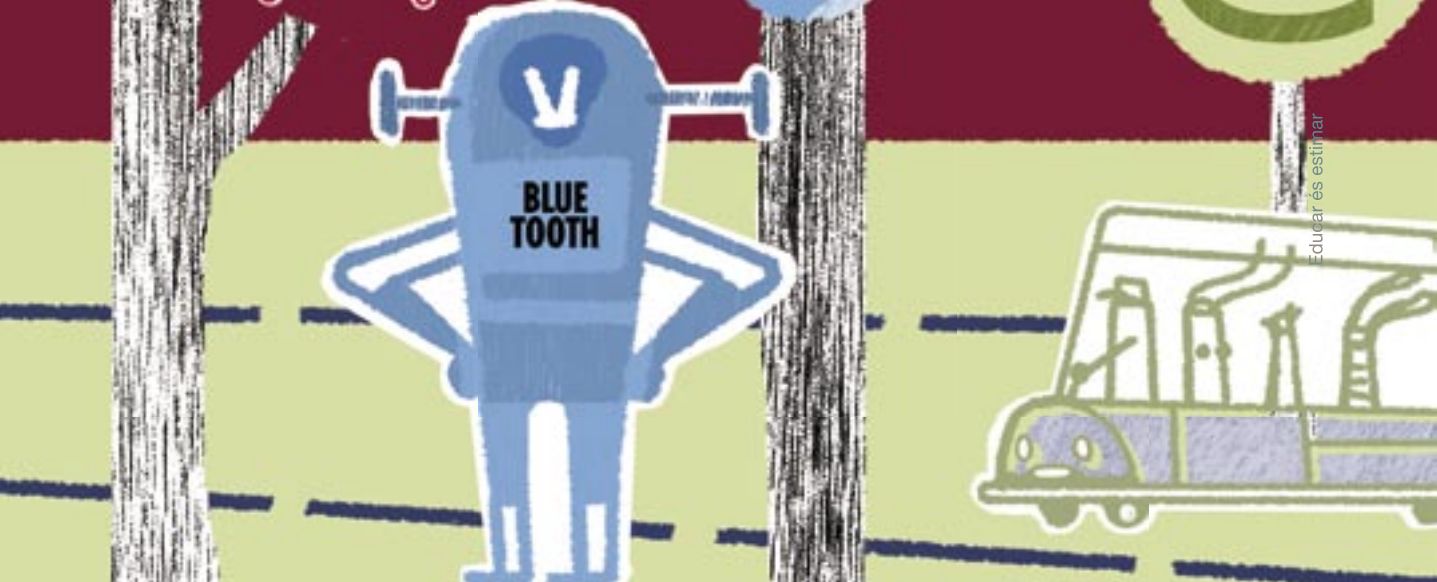
Hi ha un moment en què no podem ajudar els nostres fills i filles en els seus estudis perquè ja en saben més que nosaltres. Però això no vol dir que ja no ens necessitin.

La veritat és que les anomenades *tecnologies de la informació i de la comunicació* no ens ho posen fàcil. Li comprem la PSP o canviem d'ordinador? Per què vol un iPod si té un MP3? Aprofita bé l'ADSL? Quants megabites diu que necessita? Què caram és un port USB? No ens inquietem, perquè haurem de conviure amb tot això i molt més. I com que és així, ens ho podem fer més fàcil. Si n'aprenem una mica, entendrem més bé els nostres fills i filles o els nostres néts i nétes, i nosaltres també en traurem molt de profit!

Accions formatives previstes

Acció formativa	Pares/mares amb fills o filles	Síntesi de continguts	Metodologia	Durada
Noves tecnologies, família i educació	Famílies dels centres educatius del districte de Sant Martí	Introducció a l'ús de l'ordinador, l'ordinador i internet a casa, l'ordinador i internet i el centre educatiu.	Taller. Es faran als mateixos centres escolars	4 sessions amb un total de 10 hores
Per una infància protegida. Com fer un bon ús de les noves tecnologies de la informació	Famílies amb infants i adolescents	Conscienciar les famílies i els infants i adolescents de la necessitat que les noves eines tecnològiques (internet, mòbils, videoconsolles, etc.) siguin productes totalment segurs per a ells i elles.	Taller per a famílies i els seus fills i filles als mateixos centres docents	1 sessió de 2 hores
Espais multimèdia a les biblioteques públiques	Famílies i els seus fills i filles	Conèixer, aprendre i explorar totes les possibilitats que tenen les eines i els recursos informàtics.	15 espais multimèdia on s'ofereixen cursos i tallers	En funció del curs o taller
Com podem visitar les pàgines web que parlen de la criança i l'educació dels infants i joves?	Famílies amb infants i adolescents	Alfabetització informàtica, autoaprenentatge de llengües, ofimàtica bàsica, recerca temàtica a internet.	Taller	2 sessions de 2 hores
Qui posa les regles del videojoc?	Famílies amb els seus fills i filles (infants i adolescents)	Donar algunes claus per a l'ús racionalitzat dels videojocs a casa. Pactem les regles del joc?	Taller. Dinàmica activa i pràctica de participació	1 sessió de 2 hores

Altres serveis:

BIBLIOTEQUES DE BARCELONA I FAMÍLIES

Les biblioteques són espais òptims per apropar les famílies i els seus fills i filles a les tecnologies de la informació-formació.

Espais multimèdia a les biblioteques

Els espais multimèdia de les biblioteques ofereixen cursos i tallers per conèixer, aprendre i explorar totes les possibilitats que tenen les eines i els recursos informàtics. També ofereixen a tots els usuaris un accés lliure i gratuït a internet, destinat a la recerca d'informació, la investigació i l'aprenentatge.

WEB PARES I MARES: 'Connecta amb els teus fills i filles'

El Consell Escolar Municipal ha posat en marxa una web pensada específicament per ajudar les famílies en l'educació dels seus fills i filles.

Hi podeu trobar:

- Un espai específic adreçat a mares i pares d'acompanyament i suport en l'educació dels fills i les filles.
- Intercanvi d'experiències i opinions entre famílies i les AMPA.
- Espai de debats i assessorament.
- Bibliografia i adreces d'internet.

www.bcn.cat/cem/paresimares

5. Importància de la relació amb altres famílies, la participació en l'educació i l'associacionisme en el centre educatiu

En el centre educatiu, i formant part de la comunitat educativa, la família pot relacionar-se i participar en diferents moments i contextos.

La relació família-escola és primordial. Per mitjà de les tutories i les reunions de classe, col·laborant en les activitats escolars, reunions de curs, etc.

La relació amb el centre educatiu pot propiciar una actualització permanent del rol educatiu, una comunicació més estreta amb els fills i filles i una millor integració en el medi on es desenvolupa l'acció formativa.

Àmbits temàtics i accions formatives que s'ofereixen

5.1 La Participació

Cal insistir en la importància de la vostra participació, com a pares i mares, en la vida de l'escola i en el seguiment de les activitats que s'hi fan. Les propostes d'aquest apartat miren de donar eines per enriquir la participació dels pares i mares als centres educatius.

Accions formatives previstes

Acció formativa	Pares/mares amb fills o filles	Síntesi de continguts	Metodologia	Durada
Les AMPA, què són, què fan, com funcionen, com s'hi pot participar?	Juntes d'associacions de mares i pares	Què és una AMPA: organització i administració. Drets i deures de l'AMPA. Economia i comptabilitat de les AMPA. Dinamització i participació de l'associació.	Curs eminentment pràctic i basat en la participació activa dels i les assistents	4 sessions de 2 hores
Les AMPA, els pares i les mares i la seva participació als consells escolars	Famílies amb fills i filles d'infantil, primària i secundària	Per què és important ser-hi? Quina és la composició? Quines són les seves competències? Quin és el seu procés electoral? Quina informació podem demanar al CEC? Quins són els drets i deures com a membre del CEC?	Taller. Dinàmica activa i pràctica de participació	2 sessions de 2 hores

Cal insistir en la importància de la vostra participació, com a pares i mares, en la vida de l'escola i en el seguiment de les activitats que s'hi fan.

5.2 Acollida de les famílies en els centres docents per part de les AMPA.

La relació que els centres escolars mantenen amb les famílies és molt important. Cal incorporar-la al projecte educatiu de centre i cal que es produeixi des del primer moment. Quina relació han de tenir l'AMPA amb les noves famílies?

Accions formatives previstes

Acció formativa	Pares/mares amb fills o filles	Síntesi de continguts	Metodologia	Durada
L'acollida inicial a les famílies per part de l'AMPA	Juntes d'associacions de mares i pares	Objectius i àmbits d'actuació d'un Pla d'acollida. Pla d'acollida i de relació amb l'equip docent i l'entorn. Funció del CEMD. Com l'adaptem al nostre centre?	Taller eminentment pràctic i basat en la participació activa dels i les assistents	1 sessió de 3 hores
L'AMPA i la diversitat cultural de les famílies	Juntes d'associacions de mares i pares	Conèixer millor altres cultures d'origen que són presents a l'escola i al barri, i que formen part del nostre entorn directe. L'AMPA i la integració de valors culturals i socials, la participació i la convivència al centre docent.	Taller eminentment pràctic i basat en la participació activa dels i les assistents	1 sessió de 2 hores

Altres accions formatives

- Les resistències als canvis socials. Xerrada.
- És un orgull viure en una ciutat diversa? Xerrada.

5.3 Orientació i assessorament a les AMPA

Accions formatives previstes

Acció formativa	Pares/mares amb fills o filles	Síntesi de continguts	Metodologia	Durada
Menús escolars	Juntes d'associacions de mares i pares	Valoració dels menús que s'ofereixen en els centres escolars a partir de les orientacions nutricionals generals, i informe posterior amb recomanacions.	Xerrada	Una sessió
Consum de cànnabis i altres drogues	Juntes d'associacions de mares i pares, i famílies	Guia d'actuació. Assessorament professional.	Atenció personalitzada	1 sessió de 2 hores

5.4 Aprenentatges escolars

Èxit escolar

Hi ha accions educatives que, pel seu caràcter innovador, han d'anar acompanyades d'una informació a les mares i els pares de l'alumnat implicat. Les propostes de la taula següent tenen aquesta orientació.

Accions formatives previstes

Acció formativa	Pares/mares amb fills o filles:	Síntesi de continguts	Metodologia	Durada
Projecte Èxit	Famílies de l'alumnat de 5è i 6è de primària i 1r i 2n d'ESO	Acte informatiu sobre el Projecte Èxit: què es fa dins del reforç escolar del Projecte Èxit. Aspectes fonamentals de l'educació secundària obligatòria.	Actes informatius	1 sessió d'1.30 h
Orientació professional i educativa	Famílies de l'alumnat de 3r i 4t d'ESO	Nous sectors d'ocupació i procediments per orientar-se i buscar ocupació al llarg de la vida professional.	Actes informatius	1 sessió d'1.30 h
Projecte de vida professional Porta22-BCN Activa i Projecte Èxit	Famílies de l'alumnat de 4t d'ESO	Treball que fan els alumnes de 4t d'ESO del Projecte Èxit, dins del Projecte de vida professional. Informació sobre els nous sectors d'ocupació.	Visita a Porta 22-BCN Activa. Llacuna,162	Visita de 2 hores
Les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) i la història de la família	Alumnat dels centres de primària del P. Èxit amb algun familiar (pare, mare, avis) i en els centres de secundària de la zona	Taller per donar a conèixer a les famílies les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) i la seva utilització. Aprendre a diferenciar les TIC com a instrument d'estudi, cultura, comunicació i altres aplicacions d'oci, jocs, etc.	Taller	

6. Informació sobre les federacions d'associacions de mares i pares

6.1 FAPAC

Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes de Catalunya

Qui som?

La Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes de Catalunya acull 1.678 AMPA, 1.466 d'Educació Infantil i Primària i 212 de Secundària. Som el punt de trobada de la majoria de les associacions de pares i mares d'escoles públiques de Catalunya.

Quins serveis oferim?

Assessorament i orientació a les AMPA.

Informació actualitzada de la legislació vigent sobre ensenyament. Establir vies de comunicació entre les AMPA i l'administració. Assessorament jurídic. Assessorament fiscal i comptable. Assegurança de responsabilitat civil per a les activitats organitzades per l'AMPA. Assessorament i ajuda en la contractació de pòlisses d'accident. Convenis amb entitats del món educatiu. Trameses informatives. Visites concertades a les AMPA. Formació, jornades i conferències – col·loqui per a les famílies. Publicacions periòdiques.

Escola de Pares i Mares de FaPaC.

Té com a objectius la formació de mares i pares pel que fa a la seva tasca com a educadors dels seus fills i filles, la formació de membres de Juntes d'AMPA i la dels representants en els consells escolars. També assessora en l'organització d'activitats de formació per a mares i pares.

Publicacions

La Federació compta, ja des de fa temps, amb dues publicacions periòdiques que pretenen ser una eina informativa i formativa a la vegada per a les AMPA.

El Plec. Aquest butlletí és el vehicle de comunicació entre les AMPA, on es dona informació i opinions puntuals sobre diversos temes d'interès i d'actualitat per a les AMPA. La seva periodicitat és trimestral.

Full d'Assessorament de l'Escola de Pares i Mares de FaPaC. Aquesta publicació, de caràcter bimensual, dona orientacions psico-pedagògiques als pares i mares com a educadors dels seus fills i filles. Està elaborada per l'Escola de Pares i Mares.

Carpeta legislativa. Aquesta carpeta recull la normativa bàsica que cal conèixer sobre el funcionament d'un centre educatiu i la participació. Com a eina de suport, cal anar actualitzant-la afegint-hi les noves normatives i eliminant les que queden obsoletes.

Manual de gestió de l'AMPA. Aquesta carpeta pretén ser una eina amb un caràcter essencialment pràctic que ha de permetre millorar la gestió quotidiana de les AMPA. Consta de sis quaderns: els centres educatius, els documents fonamentals en un centre educatiu, què és una AMPA: l'organització, què és una AMPA: el funcionament, què és una AMPA: activitats i serveis i el Consell Escolar del Centre.

Memòria anual. La Federació elabora anualment una memòria en la qual es reflecteixen totes aquelles activitats i accions dutes a terme durant l'any. Es presenta per tal de ser aprovada en l'Assemblea Ordinària.

Ponències i conclusions de jornades. En finalitzar qualsevol jornada de debat o de participació, s'editen tant les ponències i les comunicacions com les conclusions a les quals s'arriba.

Comunicació i publicacions

www.fapac.net: pàgina web de la FaPaC

El butlletí de la FaPaC: publicació electrònica quinzenal de la FaPaC

El Plec: butlletí de comunicació interna

El full d'Assessorament de l'Escola de Pares i Mares de la FaPaC: publicació bimensual amb temes educatius i de relació amb els fills

Carpeta legislativa

Manual de gestió de l'AMPA

Com podeu federar-vos

A la nostra pàgina web trobareu els nostres fulls d'inscripció. Els heu d'omplir i fer-nos-els arribar, amb una còpia dels vostres estatuts, per correu postal o personalment, a la nostra seu central de Barcelona.

On podeu trobar-nos

C/ Cartagena, 245, àtic

08025 Barcelona

Tel. 93 435 81 98

Fax 93 433 03 61

www.fapac.net

6.2 FAPAES

Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes d'Ensenyament Secundari de Catalunya

Qui som?

La Federació d'Associacions de Mares i Pares d'Alumnes d'Ensenyament Secundari de Catalunya té més de 38 anys d'història, i està formada per persones de procedència i ideologia diverses amb un interès comú: el procés d'ensenyar, l'art d'educar.

FAPAES ha aconseguit, amb els anys, i, a través de la reivindicació moderada i de consens, ser una federació amb credibilitat, que ofereix confiança. Som un equip de gent sensibilitzada que, poc a poc, creixem i, sobretot, intentem col·laborar en l'assoliment que l'ensenyament públic gratuït sigui, veritablement, de qualitat.

FAPAES representa unes 200.000 famílies d'arreu de Catalunya.

Quins són els nostres objectius?

Per nosaltres, treballar per una escola pública de qualitat vol dir **treballar per l'educació dels valors**, un model d'escola inclusiva que tingui en compte les necessitats educatives d'alguns alumnes, l'educació laica i la qualitat del professorat.

Quins serveis oferim?

Assegurances de responsabilitat civil per a les AMPA

Serveis de formació (programa de formació de la federació): xerrades – debat, escoles de pares i mares, jornades monogràfiques, revista (*FES*), llibrets informatius per a les AMPA

Assessorament jurídic. Informació i assessorament sobre normatives relacionades amb l'ensenyament

Assessorament en el funcionament de les AMPA, juntes directives, consells escolars, associacions d'alumnes, delegats/des de curs, etc.

Com ens comuniquem

Butlletí: revista *FES*

Pàgina web: www.fapaes.net

Publicacions: edició de guies informatives sobre temes concrets i informacions puntuals sobre temes d'actualitat

Com podeu federar-vos

A través del formulari d'inscripció que es pot trobar a la nostra web o demanant-lo directament a la Federació

On podeu trobar-nos

C/ Pere Vergés, 1 8è 14a- 08020 Barcelona
 Telèfon: 93 278 21 43
 A/e: fapaes@fapaes.net
 Fax: 93 278 12 97
 Web: www.fapaes.net

6.3 FAPEL

Federació d'Associacions de Pares i Mares d'Escoles Lliures de Catalunya

Qui som?

La FAPEL agrupa les AMPA de nombroses escoles promogudes per la iniciativa social, així com altres tipus d'associacions que donen suport als nostres objectius. D'acord amb els seus estatuts, la FAPEL és oberta a centres educatius que no tinguin constituïda una AMPA.

Quins són els nostres objectius?

Treballem per promoure, sostenir i defensar el principi de llibertat d'ensenyament i el dret prioritari dels pares i mares a triar el tipus d'ensenyament que desitgin per als seus fills. Defensem els drets de l'ensenyament lliure i autònom en ordre a la seva promoció i desenvolupament, d'acord amb la Constitució i l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. Representar i dur a terme accions necessàries davant els poders públics en defensa dels drets dels pares en l'educació. Mantenir una relació constant i participar en les organitzacions europees internacionals amb intercanvi d'informació i iniciatives en defensa dels objectius esmentats. Organitzar, amb la col·laboració de les APA federades i a petició seva, activitats que tinguin com a objectiu millorar la relació família-escola, mitjançant trobades, sessions de treball, visites, reunions tan a nivell nacional com internacional. Vetllar pel prestigi dels centres d'ensenyament i la defensa de la seva dignitat social.

Quins serveis oferim?

L'activitat de la federació s'estén a tot Catalunya.
 Organització amb la col·laboració de les AMPA federades, activitats per millorar la relació família-escola.
 Assessorament i formació en qualsevol problemàtica sorgida.
 Participació en les reunions, les assemblees, etc. en què les AMPA demanen la nostra intervenció. Formació i informació a les AMPA federades.

Assessorament:

En l'àmbit jurídic, administratiu, d'assegurances, multualitats

Formació:
Escola de pares, temàtiques a petició de les AMPA

Altres:
Tot allò que sorgeixi en l'àmbit de les AMPA

Educar és estimar

Com ens comuniquem

Butlletí: newsletter
Pàgina web: <http://www.fapel.net>
Publicacions: *Fapel news*
Altres: un seminari a la primavera, un congrés a la tardor

Com us hi podeu federar

A la nostra pàgina web: <http://www.fapel.net>: afiliar-se

On podeu trobar-nos

A l'Avinguda de la Diagonal, 626, 4t 1a, 08021, de Barcelona
Telèfon: 93 240 11 22, fax: 93 240 11 23, a/e: fapel@fapel.net
i secretaria@fapel.net

6.4 FACPA

Federació d'Associacions Cristianes de Pares i Mares d'Alumnes de Barcelona

Qui som?

La Federació d'Associacions Cristianes de Pares i Mares d'Alumnes de Barcelona representem les associacions vinculades a escoles cristianes de la nostra demarcació (escoles privades concertades).

Formem part de la Confederació Cristiana d'Associacions de Pares i Mares d'Alumnes de Catalunya (CCAPAC).

Quins són els nostres objectius?

FACPA promou els principis i les exigències de l'escola cristiana en una societat democràtica i pluralista, que siguin solidàries amb les que hi ha al país, fidels a Catalunya i amb criteris de servei d'interès general.

Quins serveis oferim?

Informació i assessorament:

Constitució d'AMPA, redacció o modificació d'estatuts i altres aspectes jurídics.
Funcionament ordinari d'una AMPA, funcions, drets i deures, activitats, etc.
Drets dels pares en l'educació escolar dels seus fills.

Formació:

Curset de dirigents d'AMPA (com a mínim se'n fa un cada curs escolar).
Curses monogràfics, conferències o sessions per a membres de les juntes d'AMPA.
Curset per a animadors del programa FEAC (família-escola: acció compartida).
Escola de pares i mares i col·laboració en l'organització de conferències per a pares i mares, des de les diverses AMPA.

Altres serveis:

Encontres: trobades de juntes d'AMPA, assemblees conjuntes d'AMPA i titulars, etc.
Publicacions.

Com ens comuniquem

Per mitjà d'un butlletí electrònic (Info-APAs) de periodicitat mensual i números extraordinaris.

Per mitjà de la nostra pàgina web: www.escolacristiana.org/ccapac

Publicacions: Què cal saber de les associacions de pares d'alumnes (2a edició)

Què cal saber dels aspectes jurídics de les AMPA (3a edició)

Què cal saber de les reunions

Què cal saber de parlar en públic

Què cal saber (temes per a conferències) (12a edició)

Consells escolars

Com us hi podeu federar

Fent una sol·licitud per escrit de Junta de l'AMPA a què es vulgui federar i acompanyant-la de:

Un model d'Estatuts.

Una relació de tots els membres que formen la Junta.

Les dades completes del president de la Junta.

On podeu trobar-nos

Al carrer Rivadeneyra, 6, 4t, 08002, de Barcelona

Tel. 93 302 34 43 i 93 302 33 24

Fax 93 302 75 67

A/e: ccapac@escolacristiana.org

Horari:

Matins, de dilluns a divendres, de 9.30 a 14.00 h

Tardes, dilluns i dimecres, de 15.30 a 19.00 h

7. Informació sobre organismes de participació a la ciutat de Barcelona

Consell Escolar Municipal de Barcelona (CEMB) i Consells Escolars Municipals de Districte (CEMD)

Els Consells Escolars Municipals de Districte i el Consell Escolar Municipal de Barcelona són òrgans de participació ciutadana i de la comunitat educativa en l'àmbit de l'educació del districte i de la ciutat.

Tenen una funció assessora i consultiva i poden elevar informes i propostes a l'Administració Educativa, a l'Ajuntament, al Consorci d'Educació de Barcelona i al Consell Escolar de Catalunya.

La seva actuació és important, ja que han d'intervenir en totes les actuacions educatives de l'Administració en el territori del districte i de la ciutat i poden expressar el seu parer en els temes generals de l'àmbit educatiu.

Els Consells Escolars Municipals són òrgans molt plurals, ja que estan formats per representants de tots els sectors de la comunitat educativa, tant del sector públic com del sector privat concertat, així com de l'Administració i de les entitats educatives del districte i de la ciutat.

Els Consells Escolars Municipals de Districte estan representats i actuen de manera coordinada amb el Consell Escolar Municipal de Barcelona.

La Comissió de Formació de Mares i Pares del CEMB

El CEMB, com a organisme de participació de la comunitat educativa de la ciutat, ha constituït una comissió de seguiment i avaluació del programa de

formació per a mares i pares. En aquesta comissió hi són presents la representació de les federacions dels pares i mares (FAPAC, FAPAES, FACPA, FAPAEM i FAPEL), la representació de les institucions més directament implicades en el programa (IMEB i Consorci d'Educació), representants de les entitats (Col·legi de Doctors i Llicenciats), representants dels pares i mares dels CEC dels centres públics i concertats, i representants de sindicats del professorat.

La comissió està vinculada a la Comissió de Participació i Projecte Educatiu de Ciutat (PPEC) del Consell Escolar Municipal de Barcelona (CEMB).

Associacions, plataformes, coordinadores de mares i pares

CEMD Ciutat Vella. Comissió de Participació i d'AMPA, Comissió Famílies i AMPA, Pla educatiu d'entorn del Raval

CEMD l'Eixample: Comissió de Participació i Comissió d'AMPA

CEMD Sants-Montjuïc: Comissió de Mares i Pares i Comissió d'AMPA

CEMD Les Corts: Comissió d'AMPA

CEMD Sarrià-Sant Gervasi: Comissió de Participació i Coordinadora d'AMPA de Centres Públics

CEMD Gràcia: Coordinadora d'AMPA de Centres Públics

CEMD d'Horta-Guinardó: Comissió d'AMPA

CEMD Nou Barris: Comissió d'AMPA

CEMD Sant Andreu. Comissió de Participació, Coordinadora d'AMPA i Nasaco

CEMD Sant Martí: XJT, Xarxa Educativa Sant Martí. Xarxa Activa de Trobades del Poblenou

ADRECES D'INTERÈS EDUCATIU

Oficina d'Informació Escolar. Consorci d'Educació. c/ del Bruc, 90, baixos.
Tel. 93 467 73 50

Serveis Territorials de Barcelona-ciutat. Departament d'Ensenyament. Generalitat de Catalunya. Av. del Paral·lel, 71-73. Tel. 93 443 95 00

Institut d'Educació de l'Ajuntament de Barcelona. Punt d'atenció. Plaça d'Espanya, 5.
Tel. 93 402 36 63

Oficines d'Atenció al Ciutadà (OAC) a cada districte municipal

Barcelona Informació: 010

Secretaries del Consell Escolar Municipal de Barcelona i dels Consells Municipals de Districtes

 Consell Escolar Municipal de Barcelona: Pg. de Gràcia, 2, 2n (08007).
Tel. 93 342 97 50 Fax 93 342 97 55
cem@bcn.cat i www.bcn.cat/cem

 CEMD CIUTAT VELLA
Ramalleres, 17. (08001)
Tel. 93 291.58.06 - Fax: 93 291.58.18

 CEMD L'EIXAMPLE
València, 307, 3r (08009)
Tel. 93 291 62 94 - Fax 93 291 62 01

 CEMD SANTS-MONTJUÏC
Creu Coberta, 104 (08014)
Tel. 93 291 63 83 – Fax 93 291 42 26

 CEMD LES CORTS
Gandesa, 10 (08028)
Tel. 93 291 64 88 – Fax 93 291 64 02

 CEMD SARRIÀ-SANT GERVASI
Plaça Consell de la Vila, 7 (08034)
Tel. 93 291 65 04 - Fax 93 291 65 97

 CEMD GRÀCIA
Francisco Giner, 46 (08012)
Tel. 93 291 66 61/93 291 66 60
Fax 93 291 42 02

 CEMD HORTA-GUINARDÓ
Rda. Guinardó, 49 (08024)
Tel. 93 291 67 85 – Fax 93 291 67 69

 CEMD NOU BARRIS
Dr. Pi i Molist, 133 (08042)
Tel. 93 291 68 43 – Fax 93 291 68 68

 CEMD SANT ANDREU
Segadors, 2 (08030), Edifici Pallach
Tel. 93 291 69 64 – Fax 93 291 69 69

 CEMD SANT MARTÍ
Pallars, 277 (08005), CC Can Felipa
Tel. 93 266 44 41/ 93 266 24 82
Fax 93 307 61 01

Per trobar més informació:

Pàgina web: www.bcn.cat/cem/paresimares
www.edubcn.cat
www.edu365.cat

INSTITUCIONS I ENTITATS COL·LABORADORES EN EL PROGRAMA DE FORMACIÓ 'EDUCAR ÉS ESTIMAR'

Institut Municipal d'Educació:

Direcció de Centres

Direcció de Serveis Educatius

Escola d'Expressió i Comunicació

Consorci de Biblioteques de Barcelona

Consorci d'Educació. Projectes d'Innovació Educativa

Agència de Salut Pública

Centre de recursos Barcelona Sostenible. Agenda 21

Pla per la convivència i el civisme

Regidoria de la Dona i Drets Civils

Districte 22@

Federacions de Pares i Mares:

FAPAC, FACPA, FAPAES, FAPEL

Associacions, plataformes, coordinadores de mares i pares, i equips directius de centres docents.

Col·legi de Farmacèutics de Barcelona, EIPI Nou Barris, Associació Ventijol, Fundació Alcía, Fundació Claret, Associació AREC, Ass. de Planificació Familiar de Catalunya i Balears, Fundació Presme, ABC Logopèdia i Psicologia, Col·legi de Psicòlegs, Col·legi de Llicenciats, Escola del Consum de Catalunya